

**A Kúria
mint másodfokú bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Kf.III.38.152/2018/8.

A tanács tagjai: dr. Kovács András a tanács elnöke
dr. Mudráné dr. Láng Erzsébet előadó bíró
dr. Rák-Fekete Edina bíró

A felperes: (...)

A felperes képviselője: Kun és Varga Ügyvédi Iroda

Az alperes: Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal

Az alperes képviselője: (...) kamarai jogtanácsos

A per tárgya: energiaügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata

A fellebbezést benyújtó fél: felperes

A fellebbezett elsőfokú határozat: Fővárosi Törvényszék 15.K.700.241/2018/41.

Rendelkező rész

A Kúria a Fővárosi Törvényszék 15.K.700.241/2018/41. számú ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a Kúria a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az alperesnek 50.000 (ötvenezer) forint másodfokú perköltséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak - felhívásra - 40.000 (negyvenezer) forint feljegyzett fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperes a (...) szám alatti felhasználási helyen 2009. október 15. napján új állapotban került felszerelésre a 2009-ben gyártott és május 13-án hitelesített ACTARIS típusú (...) gyártási számú fogyasztásmérő a (...) számú munkautalványban foglaltak szerint. A felszerelési munkautalványt

a felperes részéről aláírták, amely aláírással elismerte, hogy a gázmérő állapotát, sértetlenségét szemrevételezéssel ellenőrizte, valamint a felszerelésre került jogi zárat, azok számát és sértetlenségét is. A gázmérő a (...) Kft. által kiadott hitelesítési bizonylat szerint 2014. december 31. napjáig lett volna alkalmas joghatállyal mérésre, a hatósági hitelesítés plombáját „(...)” jellel látták el. A gázmérőn 2010. március 18. napján hologramos biztonsági matricát helyeztek el, az erről szóló munkautalványt a felperes részéről Sz.J. aláírta. A biztonsági matricával a mérő számláló szerkezetének a fedelét lezárták. A munkavégzés során jegyzőkönyvet nem vettek fel, ami azt igazolta, hogy a gázmérő ekkor még ép, sértetlen volt.

- [2] A TIGÁZ-DSO Földgázelosztó Kft. (a továbbiakban: engedélyes/szolgáltató) szakemberei 2014. november 14. napján keresték fel a felhasználási helyet hitelesítési gázmérőcsere céljából, amelyről a (...) számú munkautalványt állították ki. Az ellenőrzés során az engedélyes szakemberei a gázmérőn rendellenességet tapasztaltak, erre figyelemmel szabálytalan vételezés vélelmeztek, amelyet a (...) számú ténymegállapításról szóló jegyzőkönyvben rögzítettek. A helyszíni ellenőrzést végzők megállapították és a jegyzőkönyvben rögzítették, hogy az OMH plombavédő alul karcos, alsó műanyag védőelem gyári állapotól eltérő. A gázmérőt leszerelték, dobozba helyezve elszállították. Ellenőrzéskor a felperes részéről T.I.-né és J.I.-né voltak jelen, amelyet a jegyzőkönyv is rögzített. Nevezettek a gázmérő sérülését és a szabálytalan vételezés tényét nem ismerték el. A gázmérő ellenőrzésének és leszerelésének menetét a (...) számú ténymegállapításról szóló jegyzőkönyv tartalmazza. A jegyzőkönyvet T.I.-né írta alá, azzal az észrevétellel, hogy „a helyiségben közétkeztetés (iskolai) folyik, ebben a helyiségben van a gázmérő készülék is”.
- [3] A szabálytalan vételezés tényének vitatására figyelemmel az engedélyes a gázmérő igazságügyi szakértői vizsgálatát kezdeményezte. A szakértői véleményt K.J. igazságügyi szakértő készítette el, és megállapította, hogy a számláló szerkezetét lezáró burkolatfedelelet alul középen rögzíteni hivatott plomba műanyag védőtokjának gyártási jellemzői és a plomba lenyomatai nem egyeznek meg a gyári eredetivel, ezáltal nem is eredeti elhelyezésűek, így a mérő átplombázott állapotúnak minősíthető, a számláló fedele felbontásra került. A nagyított képek alapján még inkább felfedhető, hogy hamisítványról van szó. Megállapította a szakértő, hogy a számláló biztonsági matricája is sérült, a két felület találkozásánál teljes szélességben át van szakadva. A plomba lenyomatáról a szakértő azt állapította meg, hogy egy igen rossz minőségű hamisítvány. A szakértő a vizsgálat alapján megállapította, hogy a mérőeszköz működését befolyásoló külső beavatkozás történt. Az elváltozások a méretlen gázvételezés tényét igazolják is. A gázmérő állapota olyan jellegű, illetve az elváltozás olyan mértékű, amelynek következtében joghatással járó mérésre a továbbiakban nem alkalmas.
- [4] A szakértői megállapítások alapján az engedélyes 1.440.000 forint kötbért szabott ki a felperes terhére a szabálytalan vételezés jogkövetkezményeként, a földgázelosztásról szóló 2008. évi XL. törvény (a továbbiakban: Get.) rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 19/2009. (I.30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Vhr.) 1. számú mellékletét képező Földgázelosztási Szabályzat (a továbbiakban: Szabályzat) 18.4. pont c. alpontja szerint.
- [5] A felperes jogi képviselő útján 2015. április 13. napján kelt és az alpereshez április 16-án érkezett levelében panaszt tett a szabálytalan gázvételezés megállapítása miatt az engedélyessel szemben, kérte a szabálytalan vételezés ügyében lefolytatott eljárás és kötbérkövetelés jogszerűségének felülvizsgálatát.
- [6] A panaszt az alperes 2016. október 28. napján kelt FVFO_2016/1353-5. számú határozatával elutasította. Az alperes megállapította, hogy a felhasználási helyen a fogyasztásmérő berendezésbe történt beavatkozás és a megrongált mérőn a méretlen gázvételezés az eljárás során bizonyítottá vált, a panasz nem megalapozott.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [7] A felperes a törvényes határidőn belül keresetet nyújtott be a határozat bírósági felülvizsgálata érdekében, kérte megváltoztatását és annak megállapítását, hogy a felperes a felhasználási helyen szabálytalan vételezést nem követett el, megalapozatlan és jogszerűtlen az 1.440.000 forint kötbérkövetelés. Kérte a határozat hatályon kívül helyezését, illetve utóbb pontosított keresetében az alperes új eljárásra kötelezését is. Kifogásolta, hogy az alperes az eljárás során az engedélyes által előadottakat, az általa becsatolt szakvéleményt az ügy teljes körű vizsgálata nélkül fogadta el, és nem adott helyt a felperes bizonyítási indítványainak, többek között az igazságügyi műszaki ellenszakértő kirendelésének, az alperes a felperes érdemi nyilatkozatait és bizonyítékait figyelmen kívül hagyta. Hivatkozott arra, hogy az alperes nem bizonyította, hogy a fogyasztásmérő berendezést a felperes megrongálta, továbbá azt sem, hogy méretlen gázt vételezett. Indítványozta igazságügyi műszaki szakértő kirendelését a mérőóra állapotának működőképességének megállapítására.
- [8] A per első tárgyalásán előadta még, hogy az alperes nem tárta fel kellő mértékben a tényállást, a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 339/B. § szerinti kritériumokat több pontban is megsértette, valamint megjelölte, hogy az alperes az eljárásban a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 2. § (2) bekezdésében 3. § (1) bekezdés b) pontjában, 50. § (1) bekezdésében, 4. § (1) bekezdésében, 59. § (4) bekezdésében, és 58. § (5) bekezdésében foglalt rendelkezéseket is megsértette. Utalt a bizonyítási teher Pp. 336/A. § (2) bekezdése szerinti átfordulására, továbbá a Szabályzat 18.7. pontjának megsértésére, mivel az a fokozatosság elvét írja elő a kötbér megállapítása során. Álláspontja szerint sem a mérőóra felszerelése, sem annak leszerelése nem volt szabályos.
- [9] A későbbi periratokban, valamint a per folytatólagos tárgyalásán bizonyítási indítványokat is tett, így tanúk meghallgatására, szakértő kirendelésére. 2017. november 23-án tartott folytatólagos tárgyaláson, majd a 2018. május 28. napján kelt beadványában a Szabályzat 18.7. pontján túl megjelölte még a 18.5. pontot, a 18.12. pontot, 13. és 14. pontot is.
- [10] Az alperes érdemi nyilatkozatában a felperes keresetének elutasítását kérte.

Az elsőfokú ítélet

- [11] A bíróság a felperes keresetét elutasította. Kifejtette, hogy a perbeli ügyben a törvényszéknek abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy az alperes a panasz kivizsgálása során a szabálytalan vételezés megállapítása körében a tényállást kellően tisztázta-e, a felperes bizonyítási indítványainak mellőzésével megvalósított-e jogsértést, és az kihat-e az ügy érdemére. A kötbér alkalmazására tehát jogszerűen került-e sor. Utalt a bíróság a Get. 99. § (6) bekezdésére, a Szabályzat 18.4. pont c. alpontjára, 18.5., 18.6., 18.7. pont b. alpontjára, 18.9., 18.10. pontjára, valamint a Ket. 2. § (2) bekezdésére, 3. § (2) bekezdés b) pontjára, 4. § (1) bekezdésére, 50. § (1) bekezdésére, 58. § (5) bekezdésére, és 59. § (4) bekezdésére.
- [12] A felperes keresetkiterjesztéseivel kapcsolatban kifejtette, hogy a per első tárgyalásán történt jogszabálysértések megjelölése a tényállás-tisztázási kötelezettség körében értékelhető. Így azokat a bíróság megvizsgálta. Azonban a folytatólagos tárgyaláson a kötbér összegének azon az alapon történő vitatása, hogy milyen teljesítményű a rongálással érintett gázmérő, valamint a 2018. május 28. napján kelt beadványban nevesített, a Szabályzat 18. pont egyes alpontjaira alapított hivatkozások olyan új hivatkozások voltak, amelyek az első tárgyalás után történt előterjesztés okán a Pp. 335/A. § szerinti keresetváltoztatás tilalmába ütköztek, így azt a törvényszék érdemben nem vizsgálta. Mindemellett megjegyezte, hogy a kötbér csak a rongálással érintett 16 m³/óra teljesítményű gázmérőre lett kiszámlázva.
- [13] A bíróság a Ket. alapelvi rendelkezéseire alapított hivatkozásokkal összefüggésben egyebek közt rámutatott, hogy a Ket. 50. §-a tételes jogszabályi rendelkezést ad a tényállás tisztázására, így annak

megvalósítását a bíróság a Ket. 50. § körében vizsgálta. A törvényszék e körben nem adott helyt annak a felperesi hivatkozásnak, hogy az alperes az engedélyes által előadottakat, az általa becsatolt szakvéleményt az ügy teljes körű vizsgálata nélkül fogadta volna el. Az alperes nem csak az engedélyes nyilatkozatát és a szakvéleményt vette alapul, hanem az ügyre vonatkozó rendelkezésre álló egyéb dokumentumokat is. A felperes az alperes által folytatott eljárás során nem nyújtott be olyan bizonyítékokat, amelyek a szakértői véleményben foglaltak megdöntésére alkalmasak lettek volna. Mivel az alperes az eljárása során az engedélyes eljárásának jogszerűségét vizsgálta, így az alperes helytállóan hivatkozott arra, hogy a Pp. 336/A. § (2) bekezdése szerinti bizonyítási teher átfordulása nem értelmezhető akként, hogy a közigazgatási eljárásban az alperest terhelne annak bizonyítása, hogy a gázmérőben a rongálást a felperes okozta. A felperesi érvelés ezáltal nem eredményezhette az alperesi határozat hatályon kívül helyezését.

- [14] Az alperes a rendelkezésre álló dokumentumok vizsgálatával tényyszerűen állapította meg, hogy a gázmérőt a felperes ép és sértetlen állapotban átvette, a hiteles mérésre alkalmas volt, a felperes felhasználói jogviszonya alatt olyan beavatkozás történt a mérőben, amely szabálytalan vételezést valósít meg. Az engedélyes mindezt jogszerűen szerzett szakvéleménnyel alátámasztotta.
- [15] A bíróság a perben a felperes indítványára igazságügyi szakértőként kirendelte R.J., továbbá meghallgatta azokat a tanúkat, akiknek a tárgyaláson való megjelenését a felperes biztosította, valamint a felperest is személyesen nyilatkoztatta. A perben szerzett szakértői vélemény - dokumentumokkal, fényképekkel alátámasztva rögzíti -, hogy a gázmérő első manipulációját a hologramos matrica felhelyezése után, azaz 2010. március 18. után és az 1. számú fénykép szerinti leolvasási kép elkészülte, azaz 2010. november 4. előtt végezték el. A perbeli szakvélemény súlyos megállapításokat tesz, mely szerint a számlálószerkezetet nem csak egy alkalommal, hanem több alkalommal is felbontották, a gázmérő teljes védelmi rendszerét feltörték, hologramos biztonsági matrica, plombavédő, hitelesítési plomba, egy részét hamis darabokra (plombavédő, hitelesítési plomba) cserélték, így a számláló manipulálhatóvá vált, és ez meg is történt, a számlálóműben látható sérülések tanúsága szerint. A felperes a perszakértő véleményét sem fogadta el, azonban a törvényszék úgy ítélte meg, hogy a perben kirendelt igazságügyi szakértő véleményének hiányos, homályos ellentmondó rendelkezése nincs, az engedélyes által felkért szakértő és a perben kirendelt igazságügyi szakértő egyaránt a szabálytalan vételezés megvalósulását állapította meg.
- [16] A gázmérő leolvasásakor készített fotók becsatolásra kerültek, azonban azok nem támasztják alá, hogy a leszereléskor nem állt fenn a sérülés, továbbá azt sem igazolják, hogy a felszereléskor ne lett volna ép és sértetlen a gázmérő.
- [17] A Pp. 339/B. §-a szerinti kritériumok megsértésére alapított felperesi hivatkozás nem alkalmas az alperesi határozat jogszabálysértő voltának alátámasztására, mivel a jelen per tárgyát képező határozatot az alperes nem mérlegelési jogkörben hozta.
- [18] A felperes iratellenesen hivatkozott arra, hogy a hitelesítés körében tett megállapítás nem felel meg a valóságnak, mivel a gázmérő nincs a 2009-ben hitelesített gázmérők között. A perben ez is megdőlt, az alperesi határozat tárgyát a (...) gyári számú mérő képezte, amelynek hitelességét a nevezett hitelesítési bizonyítvány tanúsítja egyértelműen.
- [19] Az engedélyes a Szabályzatban foglalt legfeljebb 30 napos időtartamot nem lépte túl, a 30 napos időtartamra számította ki a kötbér összegét, így a szankció alkalmazása a fokozatosság elvére figyelemmel sem jogsértő.
- [20] A törvényszék nem adott helyt a Ket. 50. § (1) bekezdés szerinti tényállás-tisztázási kötelezettség megsértésére alapított felperesi hivatkozásnak. Az alperes tényállás-tisztázási kötelezettsége jelen ügyben nem korlátlan, a határozat meghozatalához szükséges releváns tényállási elemek tekintetében állt fenn. Az engedélyes a közigazgatási eljárásban a felperes részéről is aláírt munkautalvánnyal igazolta, hogy a felszereléskor a mérő ép, sértetlen állapotban volt, azt a felperes átvette. A törvényszék megjegyezte, hogy a felszerelési állapotot a felperes a kereseti kérelmében kizárólag az alapján vitatta, hogy hitelesített volt-e a felszerelt gázmérő. A 2014.

november 14-i helyszíni ellenőrzéskor tapasztalt rendellenességet, a mérő rongált állapotát a felperes részéről aláírt ténymegállapító jegyzőkönyv tartalmazza. Kellően bizonyított, hogy ez az állapot a felperes felhasználói jogviszonya alatt jött létre. A méretlen vételezést mind az engedélyes által felkért szakértő, mind a perben kirendelt igazságügyi szakértő vizsgálatának eredményeként készített szakvélemény alátámasztotta, így a kötbér alkalmazása jogszerű. Az alperes kellően tisztázott tényállás alapján utasította el a felperes panaszát. A szakértői vélemény bizonyíték, amelyben foglaltak nem szorulnak további bizonyításra, így nem eredményezi az alperesi határozat jogszabálysértő voltát, hogy az alperes az eljárása során nem rendelt ki szakértőt.

- [21] A Szabályzat 18.4. pont c. alpontja szerint szabálytalan vételezés megállapításához szükséges a fogyasztásmérő berendezés megrongálása és méretlen gáz vételezése. A méretlen vételezés megvalósulását két szakértői vizsgálat is megállapította. A szabálytalan vételezés következményeinek alkalmazása szempontjából a gázmérő állapota az, amelyet igazolni kell. Az állapotáért pedig a vonatkozó törvényi rendelkezés értelmében a felhasználó tartozik felelősséggel.
- [22] A felperes által hivatkozott bírósági ítéletek kapcsán a törvényszék arra utalt, hogy azok jelentős része polgári perben hozott ítélet volt, továbbá, hogy más ügyben hozott ítéletek a bíróságot nem kötik, mivel mindig az egyedi ügy tényállása alapján, és a kereseti kérelem, valamint az alperesi nyilatkozat keretei között vizsgálandó a határozat jogszerűsége.
- [23] A kialakult gyakorlat következetes abban, hogy a fogyasztási szokások nem alkalmasak a szakértői véleményben foglaltakkal szembeni ellenbizonyításra. A törvényszék a szakértői vélemények között nem tárt fel olyan ellentmondást, vagy olyan hiányosságot, amely miatt a perben további bizonyítás indokolt lett volna. A meghallgatott tanúkon túl további tanúk meghallgatására irányuló indítványt mellőzte, mivel a tanúbizonyítás nem alkalmas sem a munkalapokban, sem a ténymegállapítási jegyzőkönyvben, sem a szakértői véleményben foglaltak megdöntésére.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [24] Az ítélettel szemben a felperes terjesztett elő fellebbezést. Kérte elsődlegesen a törvényszék elsőfokú ítéletének megváltoztatását, annak megállapítását, hogy a felperes a felhasználási helyen szabálytalan vételezést nem követett el, megalapozatlan, jogszerűtlen az engedélyes kötbérkövetelése, másodlagosan kérte az ítélet hatályon kívül helyezését és az első fokon eljáró törvényszék új eljárás lefolytatására utasítását. Indoka szerint a törvényszék a perben nem teljes körűen járt el, nem kellően tisztázta a tényállást, tévesen értelmezte a tényeket és az alkalmazott jogszabályt. Kiemelte, hogy a törvényszék, illetőleg még azt megelőzően az alperes és a szolgáltató is megsértették a Get.vhr. 1. számú melléklet 18.5. pontját, valamint állította, hogy a törvényszék jogszerűen nem hivatkozhat a 18.4. és 18.4.b., 18.4.c. pontokra sem, a szabálytalan vételezésre, a tárgyi gázmérő plombasérülésére, megrongálására sem, mivel semmivel nem tudta bizonyítani, hogy a felhasználó a gázmérőre elhelyezett plombát a gázszolgáltatótól dokumentáltan, azonosítható módon, sérülésmentes állapotban átvette, hogy a tárgyi gázmérőn elhelyezett plomba a felhasználó birtokába került.
- [25] A törvényszék tévesen osztotta ki a bizonyítási terhet, hiszen az alperes által feltételezett elosztóhálózat-használati szerződésszegést az alperes köteles bizonyítani, amit az alperes semmivel sem bizonyított. Ezért a törvényszék, és még azt megelőzően az alperes és a gázszolgáltató megsértették a Szabályzat 18. pont 9. alpontját, mely szerint a szerződésszegést a földgázellátó köteles bizonyítani. A törvényszék nem engedte tanúként meghallgatni a gázszolgáltató képviselőit, akik hozzányúltak a gázmérőhöz, leszerelték, ráragasztották a biztonsági matricát, és felszerelték. Nem engedte tanúként meghallgatni Jónás Istvánt, aki tudomással bírt arról, hogy a felhasználási helyen kik nyúltak hozzá a mérőhöz, milyen állapotban volt, amikor a szolgáltató képviselője leszerelte. Olyan igazságügyi szakértői véleményekre hivatkozik a törvényszék, ahol a felperes álláspontja szerint K.J. és R.J. igazságügyi szakértők részéről megállapítható a gázszolgáltatói

elfogultság, téves az érdemi elbírálásuk, hiányos, homályos, ellentmondó rendelkezéseik vannak. Részleteiben vitatta felperes a szakértői véleményben foglaltakat, mert nézete szerint nem vettek figyelembe számos szempontot, körülményt, valamint a rongálás és a rongálással megvalósított szabálytalan vételezés nem szinonimafogalmak, és a szakértők kompetenciája nem is terjedt ki annak véleményezésére, hogy a felhasználó méretlen gázt vételezett-e. A törvényszék tévesen a kötbérkövetelést a szakértői vélemény megállapítására alapozta.

- [26] Álláspontja szerint jogszabályt sértett a törvényszék, amikor a Szabályzat 18.5. pontját figyelmen kívül hagyta. Álláspontja szerint az általa előadottak nem ütköztek a keresetváltoztatás tilalmába, miután a törvényszék minden jogszabályt betartani köteles az ítéletében. Továbbá az ítélet téves, mert a felperes jogszerűen tanúkkal bizonyította, hogy a gázmérőre ráragasztott hologramos biztonsági matrica nem volt átszakadva. Ezt bizonyíthatná a gázszolgáltató képviselőjének szóbeli tanúvallomása is, amit azonban a törvényszék felperes kérése ellenére mellőzött, amellyel eljárási jogszabálysértést valósított meg, mert nem tárta fel a tényállást teljes körűen. Lényeges eljárási hibát vétett, amikor nem indokolta, hogy a bizonyítékokat miként mérlegelte, és ezzel megsértette a Pp. 221. § (1) bekezdését.
- [27] Az alperes ellenkérelmében a jogerős ítélet helybenhagyását kérte. Álláspontja szerint a fellebbezésében a felperes lényegében ugyanazokra a körülményekre hivatkozik, mint az alapeljárásban is, márpedig a bíróság minden releváns körülményt megvizsgált, mérlegelt, és megfelelő döntést hozott.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [28] A Kúria mint másodfokú bíróság a felperes fellebbezésben foglaltakat a Pp. 253. § (3) bekezdésére figyelemmel a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem keretei között vizsgálta.
- [29] A felperes a fellebbezésében a tényállás megállapítása hiányosságára, a bizonyítási eljárás elégtelenségére, a bizonyítékok helytelen értékelésére hivatkozva állította, hogy a vele szemben alkalmazott szankció megalapozatlan volt, ezért az alperesi határozat és az elsőfokú ítélet is jogszabálysértő.
- [30] A Kúria megállapította, hogy a fellebbezésben foglaltakra tekintettel az elsőfokú ítélet nem jogszabálysértő.
- [31] A Get. 99. § (6) bekezdése szerint a fogyasztásmérő berendezés állagmegóvása és védelme a felhasználó kötelessége.
- [32] A Szabályzat 18.4. pont c. alpontja szerint szabálytalan vételezésnek minősül, ha a felhasználó a fogyasztásmérő berendezés megrongálásával méretlen gázt vételez.
- [33] A Szabályzat 18.7. pont értelmében a 18.4. pont szerinti szerződésszegések jogkövetkezményei: b) a 18.4.b-f. pontjai esetére kötbér, amelynek mértékét a földgázelosztó üzletszabályzatában arányosan, a fokozatosság elvét figyelembe véve kell megállapítani úgy, hogy a felsorolt jogsértések súlyát és a szerződésszegéssel a földgázelosztónak okozott joghátrányt is figyelembe kell venni.
- [34] A Kúria megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a tényállás teljes körű feltárásával, részletes (kiegészítő) bizonyítási eljárás lefolytatásával helytállóan jutott arra a következtetésre, hogy alappal utasította el az alperes a felperes panaszát. A szolgáltató ugyanis a Szabályzat 18.9. pontjában foglalt előírásnak megfelelően tudta bizonyítani a szerződésszegést, és a szankció megállapításánál figyelemmel volt a 18.10. pontban foglalt korlátokra is. Az elsőfokú ítélet indokait a Kúria osztotta, annak ismételése nélkül a fellebbezésben foglaltakra tekintettel az alábbiakra mutat rá:
- Mindenekelőtt helyesen járt el az elsőfokú bíróság, amikor csak az első tárgyalás berekesztéséig előterjesztett kérelmeket fogadta el joghatályos kereseti kérelemként. Ezek szerint kereseti kérelemként tehát a következő elemek rögzültek: az alperes nem tárta fel kellően a tényállást, nem adott helyt további bizonyításnak (ellenszakértő kirendelése) ezáltal a Ket. szabályai sérültek, az alperes a bizonyítékokat nem megfelelően értékelte (pl. fotók a mérőóráról, a fogyasztás mennyiségi

emelkedésének oka vizsgálatának elmaradása), a Pp. 339/B. § megsértése, azaz a mérlegelési jogkörben hozott határozatokkal szembeni követelmények be nem tartása, a Pp. 336/A. § (2) bekezdésének, tehát a bizonyítási teher átfordulásának szabályai nem megfelelő alkalmazása, a kötbérnél a Szabályzat 18.7. pontjában foglalt fokozatosság elvének be nem tartása, valamint nem bizonyított, hogy 2009-ben hiteles gázmérő került felszerelésre, és a felszerelés körülményei is szabálytalanok voltak.

- [35] A Kúria rögzíti, hogy ezen kereseti kérelmeket az elsőfokú bíróság kivétel nélkül megválaszolta és másra (az első tárgyalás után előterjesztett további kérelmekre) nem kellett kitérnie. Nem alapos az a felperesi hivatkozás, hogy a Pp. 335/A. §-a azért nem alkalmazható, mert a bíróságnak az eljárása során (úgymond „hivatalból”) minden jogszabályt figyelembe kell (kellene) vennie. A közigazgatási perben a közigazgatási határozat jogszerűségéről kell a bíróságnak döntenie. A jogszabálysértést a Pp. 330. § (2) bekezdés előírása szerint a felperesnek már a keresetlevélben meg kell jelölnie. A Pp. 335/A. § (1) bekezdés az első tárgyalás berekesztéséig teszi lehetővé (akkor is csak bizonyos fokig korlátozottan) a keresetváltoztatást. Az első tárgyalás után erre már egyáltalán nincs mód. A bíróságnak az arra nyitva álló időben előterjesztett kereseti kérelem felől kell döntenie, azon nem terjeszkedhet túl.
- [36] A felperes a joghatályosan előterjesztett kereseti kérelmében tényeket vitatott. Egyfelől magának a rongálásnak, illetőleg a szabálytalan vételezésnek a tényét, másfelől, hogy az általa történt volna. Azon körülményt, hogy a rongálás tényét már vizsgálni sem lehetett volna, mert a Szabályzat 18.5. alpontja szerinti feltétel hiányzik, azaz a szolgáltató nem tudta bizonyítani, hogy a gázmérőre elhelyezett plombát sérülésmentesen és dokumentáltan a felperesnek átadta, a felperes már csak a tiltott keresetváltoztatás körében hozta fel, melyet ezáltal alappal nem vizsgált a bíróság.
- [37] A bíróság helytállón vizsgálta ugyanakkor, hogy a szerződösszegés tényét alátámasztják-e a rendelkezésre álló bizonyítékok. A bíróság a megalapozott döntés meghozatalához a peres eljárásban - a csatolt bizonyítékok figyelembevételével mellett - kiegészítő bizonyítást végzett (helyt adva a felperesi kérelemnek), melynek eredményeképpen a perszakértő véleményével együtt már két igazságügyi szakértő egybehangzó szakvéleménye erősítette meg, hogy az alperes jogszerűen utasította el a felperes panaszát. Helyesen mutatott rá a bíróság, hogy a szakvélemények, így a perben kirendelt igazságügyi szakértő által beterjesztett vélemény sem volt homályos, ellentmondásos vagy logikátlan, vagy egyéb okból kétséget ébresztő. Egyértelműen és világosan rögzítették - az elsőfokú ítélet által alappal súlyosnak minősített - megállapításokat. A szakértői vélemények szándékos beavatkozást támasztottak alá.
- [38] Ez a kérdéskör egyébiránt a tárgyalási jegyzőkönyvek tanúsága szerint több tárgyaláson is felmerült. A méretlen vételezés ténylegességével kapcsolatban a felperesi vitatás okán adta elő az alperes, mely szerint abban, hogy a szakvélemény csak alkalmasságot állapít meg vagy ténylegességet, a mérő belsejében történt elváltozásnak van jelentősége. A belső sérülés támasztja alá a ténylegességet. (26.K.34.495/2016/7. jegyzőkönyv 4. oldal).
- [39] Tekintve, hogy a szolgáltató által igénybe vett szakértő véleményét a felperes nem fogadta el, a szakértőt nem tekintette függetlennek, a véleményét pedig megalapozottnak, ezért rendelt ki a bíróság a perben (szakvéleményt cáfolni csak másik szakvéleménnyel lehet alapon) újabb igazságügyi szakértőt, aki azonban a korábbi szakvéleménnyel azonos eredményre jutott. Ezért helytállón mutatott rá a bíróság, hogy a szabálytalan vételezés következményeinek alkalmazása szempontjából a gázmérő állapota az, amelyet igazolni kell. Az eljárásban nem merült fel olyan tény, körülmény, amely okán a szakértői véleményeket mellőzni kellett volna. A fellebbezésben a felperes a perszakértő elfogulatlanságát, kompetenciáját ugyancsak megkérdőjelezte hasonlóan a korábbi szakértőhöz, mint ahogy vitatta a szakvélemény megalapozottságát is. Azonban előbbiek esetében csak állította, de nem bizonyította a feltevéseit, utóbbi körben előadott kifogások pedig az elsőfokú ítéletben megállapítottak fényében nem voltak alaposak.
- [40] Az egyéb felvetett kérdésekben sem alapos a fellebbezés. Az eredetileg felszerelt óra hitelességét a

hitelesítési bizonyítvány alátámasztja, amint azt részletesen kifejtett az elsőfokú ítélet a 9. oldal utolsó bekezdésében. A szakvélemény rögzíti továbbá a sérülés időpontját és azt, hogy az a leszereléskor fennállt. Jelen ügy nem mérlegelési jogkörben hozott határozat volt, erre is helyesen mutatott rá az elsőfokú bíróság, és a kötbér összege megállapításánál a fokozatosság betartásra került, a fogyasztási szokások pedig jelen ügyben nem relevánsak. A fellebbezési tárgyaláson a felperes által előadottak, mely szerint a hologramos matrica teljes szélességben történő átszakadása az óráról készült fotók alapján nem beazonosítható, nem bírt ügydöntő jelentőséggel, ugyanis e körben csak az releváns, hogy a Get. 99. § (6) bekezdése alapján a fogyasztónak állagmegóvási kötelezettsége van, és ennek nem tett eleget, a mérőóra sérüléseit a szakvélemények egyértelműen alátámasztották. A Kúria tehát megállapította, hogy a szerződésszegés ténye jelen esetben bizonyított volt, melynek következménye az alkalmazott kötbér.

- [41] A fellebbezésben foglaltakra tekintettel sem állapítható meg, hogy a szakértői vélemények ellentmondásosak, hiányosak, kétségesek lettek volna, és további bizonyítás vált volna szükségessé. Az elsőfokú bíróság minden szükséges bizonyítást, amely a tényállás pontos megállapításához szükséges volt, lefolytatott.
- [42] Fentiekre tekintettel a Kúria az elsőfokú ítéletet a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A döntés elvi tartalma

- [43] *A fogyasztásmérő berendezés állagmegóvása a felhasználó kötelezettsége. Annak bizonyított megrongálása alappal von maga után kötbérfizetési kötelezettséget.*

Záró rész

- [44] A Kúria a fellebbezést a Pp. 340. § (5) bekezdésének megfelelően tárgyaláson bírálta el.
- [45] Az alperes részéről felmerült másodfokú perköltséget a Pp. 78. § (1) bekezdés alapján a felperes köteles megfizetni.
- [46] Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 46. § (1) bekezdése szerinti feljegyzett fellebbezési illetéket a Pp. 78. § (1) bekezdése és a költségmentességről szóló 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján a felperes viseli.
- [47] Az ítélet ellen a Pp. 271. § (1) bekezdés e) pontja alapján felülvizsgálatnak nincs helye.

Budapest, 2019. szeptember 24.

Dr. Kovács András s.k. a tanács elnöke, Dr. Mudráné dr. Láng Erzsébet s.k. előadó bíró,

Dr. Rák-Fekete Edina s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő